

Модул 2.
В пълно съзнание за
другия

Общо умение
Добронамерено
общуване

Специфично умение
Управление на
конфликти

АКО НЕ МОЖЕМ ДА ДОСТИГНЕМ СЪГЛАСИЕ

Днес ще се науча...

Да намирам компромис, когато с приятелите не може да се разберам какво да правим.

Ще имаме нужда от...

Снимка на учителката, като дете.

План на урока

1 Въведение

Представете си, че вие и вашият приятел искате една и съща играчка или една и съща книга в един и същи момент? Какво ще стане?

Имате ли други подобни примери?

Днес ще научим какво можем да правим в тези ситуации, за да се чувстваме по-добре и да получим това, което искаме.

2 Същина

Ще ви разкажа историята на двама добри приятели, които понякога не могат да се разберат какво да правят заедно. Казват се Андрея и Андрей.

Прочетете историята по-долу на глас, като спирате там, където е посочено, за размисъл с учениците. Задайте въпросите и изслушайте своите ученици.

Историята на Андрея и Андрей

Андрея и Андрей са приятели цял живот. Живеят много близо един до друг и играят заедно, откакто се помнят. Има много игри, които им харесват, но понякога не им е лесно да се разберат на какво искат да играят. Например днес Андрея иска да играе на супергерои и да се гонят, като се преструват, че летят. На Андрей не му се бяга. Предпочита да си седи кротко и да си играе с нова книга, пълна с лабиринти и игри, които много харесва. Андрей иска и двамата да си играят с книгата, но на Андрея ѝ се тича и ѝ се играе на супергерои.

- Какво иска да прави Андрея? Защо?
- Какво иска да прави Андрей? Защо?

Андрея се опитва да убеди Андрей: „И двамата харесваме играта на супергерои! Винаги много се забавляваме!“

Андрей отговаря: „Вярно е, но днес искам да си играя с новата си книга. Сигурен съм, че ще се забавляваме много с тези лабиринти.“

Андрея: „Тази книга е толкова скучна! Искам да тичам!“

Андрей: „Ти си скучна. Винаги искаш да правим това, което ти кажеш!“

- Какво ще се случи, ако се скарат?
Възможен отговор: Няма да се чувстват добре и ще си изгубят времето, което иначе биха могли да използват за игра и т.н.
- Какво искат те – да се карат или да играят?
- Как могат да играят и на двете игри?

Андрей и Андрея осъзнават, че започват да се изнервят и си спомнят, че в училище са се научили как да се успокояват. Поемат дълбоко въздух. Тогава Андрей казва: „Сетих се! Защо да не играем и на двете игри? Нека играем на супергерои за малко, а след това можем да се занимаваме с моята книга.“

- Какво мислите за идеята на Андрей?
- Как според вас Андрея ще възприеме ли идеята?

Идеята допада на Андрея. Започват да играят. Бягат толкова бързо, че се чувстват сякаш никой не може да ги стигне. След известно време Андрея казва: „Сега можем да си поиграем с твоята книга. Уморих се да тичам.“ Андрей е щастлив и отиват на тихо място, където да направят един от лабиринтите. Оказа се много труден! И двамата вземат моливите си и започват едновременно. Но моливите им постоянно се засичат. Пътят, който един от тях е проследил, се различава от другия и се объркват. Започват да се бутат, за да имат повече място да направят лабиринта по-добре. „Остави на мен да го направя, знам как,“ казало едното дете. А другото отговорило: „И аз знам как да го направя. Моята идея е по-добра.“

- Какво става сега?
- Какво да направят Андрей и Андрея?

Изведнъж Андрея си спомня, че най-добре е да се успокои, за да не направи или да не каже нещо, от което и двамата да се чувстват зле. „Сетих се! – казва тя. Да де редуваме! Първо ти правиш лабиринт, а след това аз ще направя нещо друго от книгата.“

- Мислите ли, че това е добра идея? Защо?
Възможен отговор: Да, защото по този начин и двамата ще получат каквото искат.

Андрей се съгласява и започва да прави първия лабиринт. Стига до кръстопът, след който не знае накъде да продължи, затова моли Андрея за помощ. Андрея му каза накъде според нея трябва да продължи пътят и Андрей го завършва. След това е ред на Андрея. Тя избира игра за свързване на точки. Оказва се силуетът на голям лъв! Прекарват си чудесно в занимания, които и двамата харесват, и се редуват.

- Какво научават Андрея и Андрей?
- Как ще им помогне това?

Да се поупражняваме! Ще ви покажа нещо, което наистина ще ви хареса, но ще трябва да го правите един по един. Това е моя снимка, когато бях малък. Кой иска да я види?

Какво можем да направим, за да могат всички да я видят?

Нека се подредят един зад друг, да си подават снимката, за да попадне в ръцете на всеки за момент и да я разгледа и т.н. Изберете един от вариантите. Ако прецените, че е необходимо, следете времето, с което всеки ученик разполага, за да разгледа снимката. Задайте следните въпроси и насърчете разсъжденията:

- Всички видяха ли вече снимката?
- Как успяхме всички да я видим?
- Защо е важно да се редуваме?

3 Обобщение

- Какво научихме днес?
- В кои ситуации Андрея и Андрей се редуваха?
Възможен отговор: Когато всеки искаше да играе на различна игра и когато и двамата искаха да правят лабиринта едновременно.
- Защо понякога е трудно да се редуваме?
- Кога можем да използваме тази стратегия?

Помолете учениците да дадат пример с често срещани ситуации в класната стая или в училище.

Редуването е много важно за справяне със ситуации, в които не можем да постигнем съгласие какво да правим или когато искаме да правим нещата едновременно. Следващия път, когато трябва да решим на какво да играем или когато искаме да правим едно и също нещо едновременно, да не забравяме да се редуваме.

Концепции, съвети и често задавани въпроси

1 Основни концепции

Управление на конфликти: Ограничаване на отрицателните страни на конфликта, като същевременно се увеличават положителните му страни, за да се подобрят резултатите от ученето, включително на цялата група (Рахим, 2002). Според Рахим (2011 г.), за да постигнем това, трябва да се грижим за себе си и за останалите участници и да си сътрудничим за постигане на взаимноприемливи решения чрез откритост, обмен на информация и изучаване и проучване на различията. Други по-лоши начини за справяне с конфликтите са избягването на проблема, налагането на нашите възгледи или методи върху останалите или пренебрегване на личните съображения, за да са доволни другите.

Добронамерено общуване: Да проявяваме доброта и уважение към себе си и другите, за да се подобри взаимното благополучие, растеж и разбирателство.

Управлението на конфликти изисква развитието на множество умения. От тази гледна точка включва много умения за социално и емоционално учене, включени в тази програма. Децата в първи клас обикновено изпадат в конфликти, защото държат на своето или защото искат да имат същото, като другите. Една от стратегиите за разрешаване на конфликти на тази възраст е редуването и споделянето.

2 Съвети за учители и родители

- Решително спрете всяка агресивна ситуация, която може да възникне, например, крясъци, обиди, удари, подигравки и т.н.
- При никакви обстоятелства не действайте агресивно. Винаги бъдете спокойни. Не викайте, не използвайте физическо насилие и не обиждайте.
- Използвайте конфликтите като възможности за обучение. Не се опитвайте да хвърляте вината върху някого, като питате „Кой започна?“ Вместо това попитайте „Какво стана?“
- Помогнете на децата да се успокоят и да разберат гледната точка на другия.
- Дайте им идеи как да се редуват или споделят, за да управляват конфликтите си.

3 Често задавани въпроси

- **Нещо лошо ли са конфликтите?**
Не. Конфликтите са нормална част от човешките взаимодействия. Те не са нещо добро или лошо. Когато към тях се подходи правилно, те представляват възможности за укрепване на отношенията ни, да научим за себе си и да разрешим трудните ситуации по конструктивен начин.
- **Едно и също ли е конфликт и бой?**
Не. Когато имаме конфликт, не е задължително той да завърши с бой. Ситуациите, включващи агресия и насилие, често са резултат от неовладяни конфликти. Много конфликти обаче могат да бъдат решени с взаимноизгодни стратегии, които не включват никаква агресия.
- **Как мога да помогна на децата да овладяват по-добре конфликтите си?**
Първо, направете преглед на това как самите Вие се справяте с конфликтите си с другите. Това е мощен модел, който Вашите деца или ученици несъмнено ще следват. Възползвайте се от конфликтите, за да дадете урок на децата, като предложите да се редуват, да споделят или да изберат нещо, което всички харесват.